

rende instituts prøvelse af indgivne anmeldelser skal finde sted. Prøvelsen i det kontoførende institut skal altså udbygges for at forhindre fejl, som ville kunne udløse et erstatningsansvar efter lovens § 17.

De retsstiftende transaktionstyper, som registreres i Værdipapircentralen, og som ligger til grund for den foreslåede ændring af § 8, stk. 3, kan herefter inddeles i tre kategorier:

- 1) almindelige dispositioner,
- 2) aftaler om køb og salg, hvori mindst den ene part er fondshandler, og
- 3) transaktioner med udenlandske værdipapircentraler.

Ad 1)

Almindelige dispositioner forekommer enten som kontohavers egne dispositioner eller ved retslige indgreb af offentlig- eller privatretlig karakter.

I den første gruppe af almindelige dispositioner falder overførsel af ejendomsret, f.eks. i form af arv eller gave og tillige også køb og salg mellem to parter ved aftale indgået uden for værdipapircentralssystemet og først herefter meddelt til det kontoførende institut. Endvidere falder kontohavers sikkerhedsstillelse i form af pant eller lignende ind under denne gruppe.

Den anden gruppe omfatter indgreb som arrest, udlæg, betalingsstandsning og konkurs samt registrering af lavværgemål, umyndiggørelse m.v.

Tidspunktet for retsvirkningen af en registrering af en almindelig disposition vil efter lovforslaget være tidspunktet for anmeldelsen til det kontoførende institut fremfor blot datoen, som er den nuværende regel. De kontoførende institutters systemer vil forholdsvist nemt kunne ændres til at registrere klokkeslettet for en anmeldelses indgivelse.

Ad 2)

Ved aftaler om køb og salg, hvor den ene part er fondshandler, d.v.s. et kontoførende institut, jf. lovens § 6, der i kraft af sin tilslutningsaftale med Værdipapircentralen er fondshandler, jf. forslaget § 1, nr.2.

Et kontoførende institut skal, inden registreringer kan foretages, indgå en tilslutningsaftale med Værdipapircentralen. I denne aftale vælges, med hvilke hovedfunktioner det kontoførende institut vil tilsluttes Værdipapircentralen. Alle kontoførende institutter skal vælge grundfunktionen »depotsted«, som indebærer, at instituttet kan føre egne og kunders værdipapircentralonti. Institutet er den eneste, der kan modtage anmeldelser til de konti, for hvilke det er depotsted, om overdragelser, pant, udlæg m.v. En tillægsfunktion, som alle de af § 6 omfattede konto-

førende institutter kan vælge i tilslutningsaftalen, er funktionen som »fondshandler«. Denne funktion giver det kontoførende institut ret til at indrapportere køb og salg til eller fra egen fondshandlerkonto i Værdipapircentralen, som er den transaktion, der værdipapircentralretligt kaldes en (fonds)handel. Fondshandlerne er således de eneste, der kan foretage handler i værdipapircentrallovens forstand.

Det foreslås, at retsvirkningen af en sådan fonds-handel først indtræder på tidspunktet for den endelige prøvelse i Værdipapircentralen, fordi fondsaktiverne først da behøver at være til stede på sælgers konto. På dette tidspunkt ophører samtidig det kontoførende instituts mulighed for at ændre i anmodningen om registrering.

Det bemærkes, at aftaler om køb og salg af fondsaktiver indgået med et kontoførende institut, der alene har en tilslutningsaftale med Værdipapircentralen som depotsted, og hvor modparten ikke er fondshandler, ikke betragtes som handler, men som almindelige dispositioner. Dette gælder også, når instituttet indrapporterer et salg af fondsaktiver fra dets egenbeholdning til en ikke-fondshandler. Indrapporteringen foretages af instituttet, fordi det er depotsted for egne konti og ikke i kraft af en tilslutningsaftale med Værdipapircentralen som fondshandler. Denne sondring får betydning, fordi tidspunktet for den endelige prøvelse i Værdipapircentralen af almindelige dispositioner og fondshandler som ovenfor omtalt ikke er ens.

Ad 3)

Ved transaktioner med udenlandske værdipapircentraler forstås de registreringer i Værdipapircentralen, som en udenlandsk værdipapircentral forudsættes at kunne foretage i Værdipapircentralen på dennes vegne og med retsvirkning i henhold til §§ 8-16 efter lovens § 6a.

Dette kræver en tilslutningsaftale mellem udlandscentralen og Værdipapircentralen, som skal godkendes af Finanstilsynet. Der er for øjeblikket ikke indgået sådanne tilslutningsaftaler.

Selv om en udlandscentral efter loven og bekendtgørelserne nærmest er at sammenligne med et kontoførende institut, kan den danske værdipapircentral-lovgivning ikke udstrækkes til at gælde udenlandske forhold. Hvilken lovgivning der skal anvendes på udenlandske kontohavers henvendelser vedrørende en grænseoverskridende transaktion, som finder sted gennem udlandscentralen, må som udgangspunkt afgøres efter den internationale privatrets almindelige regler, med mindre tilslutningsaftalen giver særegne regler. En sådan henvendelse, der udmøntes i en re-